

Mestský úrad Strážske
Nám. Alexandra Dubčeka č. 300, 072 22 Strážske

Urbanistická štúdia historického parku v Strážskom

Sprievodná správa

Doplnená po prerokovaní návrhu urbanistickej štúdie

marec 2007

Operačný program základná infraštruktúra
Opatrenie 3.3. Budovanie a rozvoj inštitucionálnej infraštruktúry v oblasti regionálnej politiky
Projekt je spolufinancovaný EÚ

Obstarávateľ	Mestský úrad Strážske Nám. Alexandra Dubčeka č. 300, 072 22 Strážske
Zastúpený	Ing. Vladimír Dunajčák primátor mesta
Obstarávateľ ÚPP	Ing. arch. Anna Soročinová odborne spôsobilá osoba (registračné č. 127) Komenského 27, 040 01 Košice
Spracovateľ urbanistickej štúdie	Ing. arch. Kvetoslava Miľáková autorizovaný architekt SKA (registračné č. 1131AA) Lúčna1, 071 01 Michalovce
Špecialisti	Ing. Magdalena Palkociová inventarizácia a návrh zelene spolupráca: Ing. Anna Vargovičová Ing. Michal Miľák návrh infraštruktúry (voda, kanál) Ing. Eva Ridošová návrh NN prípojky a osvetlenia parku Drahoslava Dankaninová návrh oplotenia parku

Obsah

číslo	názov kapitoly	strana
1.	Úvod	4
1.1.	Dôvody obstarania urbanistickej štúdie a postup obstarávania	4
1.2.	Hlavné ciele riešenia UŠ	7
1.3.	Zoznam použitých podkladov	7
2.	Riešenie urbanistickej štúdie	8
2.1.	Vymedzenie riešeného územia a popis širších vzťahov	8
2.2.	Zhodnotenie súladu riešenia so zadaním	8
2.2.1	Požiadavky nadradenej územnoplánovacej dokumentácie a ochrany prírody	8
2.2.2.	Kultúrno – historické východiská a požiadavky mesta	12
3.	Analytická časť	15
3.1.	Urbanistický rozbor	15
3.2.	Dedrologický prieskum	16
3.3.	Prieskum infraštruktúry	16
4.	Návrhová časť	17
4.1.	Urbanistický návrh	17
4.2.	Návrh vegetačných úprav a výsadby	18
4.3.	Návrh infraštruktúry	18
4.4.	Návrh drobnej architektúry	21
4.5.	Ekonómia	22
4.6.	Záver – podnety pre zmenu ÚPN mesta, regulatívy a parkový poriadok	23
5.	Dokladová časť	27

1. Úvod

Mesto Strážske má platný územný plán, ktorý bol schválený uznesením mestského zastupiteľstva č. 114/2004 dňa 27.5.2004. Závazná časť ÚPN-O bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením mesta č. 47/2004.

Historický park a jeho rekonštrukcia je v záväznej časti ÚPN-O zaradená k verejnoprospešným stavbám s perspektívou vyhlásiť ho za chránený areál (sprievodná správa ÚPN mesta - kapitola č.10; záväzná časť - kapitola II., bod č. B22). Tento zámer bol v procese prerokovania Zadania pre spracovanie urbanistickej štúdie parku prehodnotený.

Vzhľadom na to, že mesto potrebovalo na vypracovanie urbanistickej štúdie parku finančné prostriedky, vypracovalo projekt a požiadalo Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR o nenávratný finančný príspevok z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ERDF) a získalo grant (ref. č. 000.610-13-075). Pridelenie dotácie bolo potvrdené podpísaním zmluvy dňa 21.3.2006 v Strážskom.

Obstarávateľskou činnosťou bola poverená Ing. arch. Anna Soročinová, odborne spôsobilá osoba na obstarávanie ÚPP a ÚPD obcí podľa § 2a stavebného zákona (reg. č. 127). Prostredníctvom verejného obstarávania bol vybraný spracovateľ UŠ. Zasadnutie výberovej komisie sa uskutočnilo dňa 3.4.2006. Spracovateľom UŠ je kolektív hlavnej riešiteľky Ing. arch. Kvetoslavy Milákovej z Michaloviec. Urbanistická štúdia bola objednaná na základe zmluvy o dielo uzavretej medzi mestom Strážske a autorizovanou architektkou (č. 01/2006 zo dňa 10.4.2006).

1.1. Dôvody obstarania urbanistickej štúdie a postup obstarávania

Obstaranie urbanistickej štúdie vplynulo z nutnosti revitalizovať historický park s cieľom:

- Zabezpečiť relaxáciu obyvateľov mesta a okolia (oddychová zóna)

Mesto Strážske sa nachádza v environmentálne zaťaženej zemplínskej oblasti. Podstatná časť environmentálnych záťaží vyplýva zo sústredenia komplexov chemického a drevospracujúceho priemyslu v Strážskom, resp. vo Vranove nad Topľou a v Humennom. Znečistená oblasť má rozlohu cca 10 km² a znečisťujúcou látkou PM₁₀ je zasiahnutých asi 4500 obyvateľov mesta a okolia (podľa Programu zlepšenia kvality ovzdušia – Strážske, KÚŽP – 2004). Oblasť Strážske – Vranov – Humenné je označená ako územie, ktoré si vyžaduje osobitnú ochranu ovzdušia. To je jeden z hlavných dôvodov, prečo obyvatelia mesta Strážske a okolia, žijúci v znečistenom prostredí, potrebujú revitalizovať svoj historický park, v ktorom by mohli tráviť voľné chvíle.

- Obnoviť kultúrno - spoločenské aktivity v parku

Historicky vzniklo mesto z pôvodnej uličnej dediny s kaštieľom a rozsiahlym prírodným parkom, ktorý je najväčším parkom v okrese Michalovce.

Park je súčasťou secesného kaštieľa, ktorý bol postavený začiatkom minulého storočia. V súčasnosti je kaštieľ vrátane susedných hospodárskych budov nevyužívaný. Historické objekty sú situované vo vstupnej časti parku, ktorý sa nachádza vo východnej časti mesta. Excentrická poloha parku v rámci mesta umožňuje v budúcnosti využiť ho ako pokojné relaxačné miesto s rôznymi kultúrno – spoločenskými aktivitami.

Priaznivá rekreačná poloha je umocnená blízkosťou rieky Laborec - miestneho biokoridoru. V budúcnosti sa má v blízkosti parku realizovať športovo rekreačný areál pri Laborci, ktorý sa nachádza cca 200m od parku (podľa ÚPN mesta).

- Zachrániť biologicky hodnotné solitéry zelene a obnoviť drevinovú skladbu

Park v Strážskom bol založený koncom 19. storočia. Je to typický feudálny park s výrazným vplyvom sentimentálneho romantizmu, ktorý sa vyznačoval značným zahustením porastov a väčším podielom exotických drevín.

Park je rozlohou najväčším mestským parkom bývalého okresu Michalovce (vrátane okresu Sobrance) a má výmeru 14,80 ha. Do roku 1994 bol chráneným parkom.

Okrem súvislého porastu cesnaku medvedieho a viacerých dendrologicky cenných jedincov (napr. orech čierny, katalpa bignóniovitá, platan javorolistý) sa v ňom nachádza aj skutočná rarita – zvyšky topoľa bieleho. Bol zaradený medzi trinásť výslovne menovaných jedincov alebo skupín významných stromov na Slovensku spolu s takými, ako Lipa Mateja Korvína v Bojniciach, Pieninské lipy v Červenom Kláštore, sedemsto ročný dub v Dubinnom a pod. Topoľ biely bol najmohutnejším stromom na celom Slovensku a podľa vyjadrení viacerých odborníkov aj najmohutnejším v strednej Európe. Dňa 14.7.1998 mal topoľ biely z čeľade vrbovité vo výške 1,30 m priemer 401 cm, obvod 12,60 m. Vek sa odhaduje na 200 rokov. O dožití stromu je odporúčané informovať Lesnícke a drevárske múzeum v obci Sv. Anton pri Zvolene, aby sa zvyšok kmeňa stromu zdokumentoval.

Prednedávnom platili kritériá pre označenie „vzácný strom“ pre listnaté druhy drevín už od 130 cm prsného priemeru. Po vhodnej úprave lokality a torza kmeňa ešte dlho môže pripomínať prírodný skvost mimoriadnej kultúrnej hodnoty. V spolupráci s Obvodným úradom ŽP v Michalovciach by bolo možné uvažovať aj o vyhotovení vzorky z časti koruny na zemi vedľa torza kmeňa a tiež o fytopatologickom prieskume cez Národné lesnícke centrum – Stredisko lesníckej ochrany služby v Banskej Štiavnici.

Druhý mohutný topoľ biely má vypočítaný priemer 310 cm. Topoľ biely pochádza z južnej a strednej Európy a Ázie. Je vhodný do mestských parkov, aj na výsadbu zdevastovaných území a na účel spevnenia brehov vodných tokov. V parku je nádherný exemplár pagaštana konského – najmohutnejší v okrese. Proti mrazom a exhalátom je odolný. Buk lesný, ako dominantná drevina lesných porastov pohoria Vihorlat a Popričný sa prezentuje v parku 10 exemplármi, pričom tri sú s prsným priemerom nad 100 cm. Javor poľný vyniká mohutným kmeňom a korunou. Lipy sú najpočetnejšie zastúpené v južnej časti parku. Najmohutnejšia lipa malolistá má prsný priemer 154 cm. Veľmi zaujímavý je výskyt beztrňovca dvojdomého, ktorý sa v parku rozmnožuje zo semena, teda prirodzeným zmladením (vzácný druh zo Severnej Ameriky). Z ihličnanov vyniká dekoratívnymi vlastnosťami borovica lesná –sosna. Okrem spomínaných drevín rastie v parku jaseň štíhly, hrab obyčajný, viac druhov topoľov, vysadených do prísnych geometricky usporiadaných radov, smrek pichľavý, viaceré druhy tují a cypruštekov (podľa podkladov č.3, č.4 a č.5).

- Zabezpečiť ochranu parku

Návrh na vyhlásenie historického prírodného parku s gaštanovou alejou na Mierovej ulici za chránenú časť prírody formou chráneného areálu (CHA) vyplýva zo záväznej časti Územného plánu mesta Strážske (kapitola H – zásady a regulatívy umiestnenia zelene).

Na základe prerokovania zadania UŠ historického parku Krajský úrad ŽP, ŠOP SR Správa CHKO Latorica, Krajský stavebný úrad a Košický samosprávny kraj neodporúčajú navrhovať historický park v Strážskom na vyhlásenie za chránený areál (CHA) z dôvodov:

- predmetný park nespĺňa podmienky uvedené v § 21 zákona o OPaK,

- nie je vhodné vyhlásovať za chránený areál park, v ktorom sa v blízkej budúcnosti plánuje výrazná obnova drevín, z dôvodu ich zlého zdravotného stavu a nevyhovujúcej kompozície
- nevhodnosť vyhlásenia parku za CHA vyplýva aj z plánovaného obnovenia kultúrno – spoločenských aktivít
- neodporúča sa vyhlásovať za CHA ani gaštanovú alej, ktorá tiež nespĺňa podmienky uvedené v § 21 zákona o OPaK, ani podmienky na vyhlásenie za chránený strom (CHS), keďže ide o nepôvodný druh pagaštan konský (*Aesculus hippocastanum*).

Riešené územie mestského parku nie je evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu ako národná kultúrna pamiatka, nie je súčasťou pamiatkovej rezervácie ani pamiatkovej zóny, preto nepodlieha ochrane podľa zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov. Aj napriek tomu, že sa v parku nachádza len málo zachovaných pôvodných porastov, a tie čo sú zachované, sú vo vysokej vekovej kulminácii, môže sa park, podľa vyjadrenia Krajského pamiatkového úradu (30.5.2006), z hľadiska ochrany pamiatkového fondu v budúcnosti vyhlásiť za národnú kultúrnu pamiatku (Florentská charta, registrovaná ICOMOS-om v roku 1981: „*Historická záhrada je architektonická kompozícia, ktorej materiál je predovšetkým rastlinný, živý a ako taký pominuteľný a obnoviteľný*“).

Postup obstarávania urbanistickej štúdie

- Pracovné stretnutie pred výberom obstarávateľa a spracovateľa.

Dňa 22.3.2005 sa uskutočnilo pracovné stretnutie v Mestskom úrade v Strážskom. Zúčastnili sa ho okrem pracovníkov Mestského úradu a Mestského podniku služieb prizvaní odborníci z oblasti ochrany prírody a krajiny, zástupca orgánu štátnej správy, Správy Chránenej krajinej oblasti Latorica, Slovenského zväzu ochrancov prírody a krajiny. Cieľom pracovného stretnutia bol návrh postupu revitalizácie mestského parku, aby bola zaručená bezpečnosť návštevníkov z dôvodu zlého zdravotného stavu stromov. Zmyslom revitalizácie parku bude jeho obnova a využitie pre relaxáciu obyvateľov mesta. Po obhliadke areálu parku bolo prijaté v závere odporúčanie čo najrýchlejšie vykonať tzv. bezpečnostný rez a následne vypracovať štúdiu revitalizácie, konzultovanú s odborníkmi v štádiu rozpracovanosti tak, aby bolo riešené územie rozdelené do etáp a realizované v závislosti od finančných možností mesta.

- Výber spracovateľa urbanistickej štúdie sa uskutočnil dňa 3.4.2006.

Následne obstarávateľka odporučila, aby v súlade so zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v platnom znení, podľa § 4 ods.1 bola UŠ spracovaná ako podklad pre územné rozhodovanie, pretože je potrebné prehĺbiť a spodrobiť riešenie plochy historického parku definovanom v schválenom územnom pláne ako navrhovaný chránený areál, resp. zabezpečiť jeho ochranu inou vhodnou formou. UŠ bude územnoplánovacím podkladom.

- Prípravné práce (zhromaždenie podkladov a dokumentácií).
- Spracovanie zadania obstarávateľom.
- Prerokovanie zadania dňa 26.5.2006.
- Odsúhlasenie zadania mestom dňa 26.7.2006.
- Spracovanie UŠ spracovateľským kolektívom.
- Prerokovanie UŠ dňa 13.2.2007 s pozvanými štátnymi orgánmi KÚŽP, KSÚ, KPÚ, Obv. úrad ŽP, Obv. pozemkový úrad; samosprávy Úrad KSK, mestský úrad;

- správcovia sietí: VVS, telekomunikácie, VSE; SPP
odborné organizácie: Povodie Bodrogu a Hornádu, ŠOP SR Správa CHKO Latorica,
Slovenský zväz ochrancov prírody a krajiny,
Lesoochrannárske zoskupenie VLK Východné Karpaty
vlastníci pozemkov: mesto Strážske a rímsko – katolícka cirkev.
- Odovzdanie čistopisu UŠ dňa 25.3.2007.

Schválené zadanie a návrh UŠ budú prezentované občanom na verejne prístupnom mieste a zverejnené na web stránke mesta.

1.2. Hlavné ciele riešenia UŠ

Hlavnými cieľmi riešenia UŠ sú:

- získať územnoplánovací podklad, na základe ktorého bude možné usmerňovať spôsob využitia územia parku
- získať osadzovací plán s vyznačením výsadiieb a výrubov pre 1. etapu
- navrhnuť spôsob zásobovania, odkanalizovania a osvetlenia parku
- navrhnuť drobnú architektúru vhodnú do historického parku.

Urbanistická štúdia (UŠ) je územnoplánovacím podkladom, nemá teda záväzný charakter. Na UŠ bude nadväzovať realizácia revitalizácie historického parku v troch určených etapách.

1.3. Zoznam použitých podkladov

1. Územný plán VÚC Košický kraj - zmeny a doplnky 2004 (URBI - Košice, 8/2004)
2. Územný plán mesta Strážske (URBAN - Košice, 5/2004)
3. Mesto Strážske - publikácia o histórii a súčasnosti mesta (Mikuláš Jáger a Dionýz Dugas, Zemplínske múzeum Michalovce, 1994, vydal DINO vydavateľská fotoagentúra Prešov)
4. Rekonstrukce zámeckého parku Strážske – Studie (Prof. Ing. B. Wagner, CSc, Lednice na Moravě, 1970)
5. Vzácne dreviny okresov Sobrance a Michalovce (Ing. Ladislav Maxim, 1998)
6. Zborník zo seminára Management sídelní zeleně, Luhačovice 2004
7. Žiadosť o nenávratný finančný príspevok OPZI opatrenie 3.3., projektový spis (2005)

2. Riešenie urbanistickej štúdie

2.1. Vymedzenie riešeného územia a popis širších vzťahov

Historický park Strážske sa nachádza v zastavanom území k.ú. mesta Strážske. Podľa platnej dokumentácie Regionálny územný systém ekologickej stability (RÚSES Michalovce) z roku 1993 sa v k.ú. mesta Strážske a v bezprostrednej blízkosti historického parku nachádzajú územia a lokality s výraznými biologickými a krajinárskymi hodnotami:

- Vodná nádrž pri pláňach, k.ú. Strážske
- Kameňolom pri Krivošťanoch, k.ú. Strážske
- Štôlna pri Krivošťanoch, k.ú. Strážske
- Krajinný priestor Laborec, ktorý zároveň predstavuje regionálny biokoridor a bezprostredne nadväzuje na historický park. Ide o prevažne zachovalý prirodzený tok rieky Laborec, so zvyškami mŕtvych ramien, pôvodných brehových porastov, lužných lesov, aluviálnych lúk a močiarov. Z drevín dominujú vrby a jelša lepkavá. Močiarnu vegetáciu reprezentujú ostrovčeky pálky, trsti a ostríc.

Komisia ŽP Mestského úradu v Strážskom doporučila v urbanistickej štúdii prepojiť park s výhľadovým športovo-rekreačným areálom pri Laborci využitím chodníka popri ceste do Krivoštian (návrh chodníka pre cyklistov).

2.2. Zhodnotenie súladu riešenia so zadaním

2.2.1. Požiadavky nadradenej územnoplánovacej dokumentácie a ochrany prírody

Urbanistická štúdia parku je v súlade s regulatívami ÚPN VÚC Košického kraja, ktoré boli rešpektované v schválenom ÚPN mesta Strážske:

- **Územný plán veľkého územného celku Košický kraj – zmeny a doplnky 2004 (schválené 30.8.2004)**

ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY ÚZEMNÉHO ROZVOJA

1. V oblasti osídlenia, usporiadania územia a sídelnej štruktúry
 - 2.8. podporovať rozvoj sídelných centier, ktoré tvoria základné terciárne centrá osídlenia, rozvojové centrá hospodárskych, obslužných a sociálnych aktivít ako pre priliehajúce zázemie, tak pre príslušný regionálny celok, a to hierarchickým systémom, pozostávajúcim z nasledovných skupín centier;
 - 2.8.6. podporovať rozvoj centier piatej skupiny; Čierna nad Tisou, Medzev, Spišské Vlachy a Strážske,
 - 2.15. vytvárať podmienky pre budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry,
 - 2.15.2 podporovať ako rozvojovú os druhého stupňa prešovsko – michalovskú rozvojovú os Prešov – Hanušovce nad Topľou – Vranov nad Topľou – Strážske s odbočkou na Michalovce a Humenné (územie ležiace v Košickom kraji),
4. V oblasti rozvoja rekreácie, kúpeľníctva a turistiky
 - 4.10. rozvíjať a zvyšovať komplexnosť, štandard a kvalitu ponuky rekreačných a športových aktivít, služieb cestovného ruchu a turizmu všetkých turisticky atraktívnych miest, obcí a stredísk cestovného ruchu,
 - 4.13. vytvárať podmienky pre rozvoj krátkodobej rekreácie obyvateľov miest a väčších obcí budovaním rekreačných stredísk a zamerať sa na podporu budovania vybavenosti pre prímestskú rekreáciu v zázemí sídiel,
5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekológie, ochrany prírody, ochrany kultúrnych pamiatok a ochrany pôdneho fondu
 - 5.6. sanovať a revitalizovať oblasti, resp. ich časti na území Košického kraja zaťažené s vysokým stupňom environmentálnej záťaže;
 - 5.6.4. stredozemplínska – na území okresov Michalovce a Trebišov
 - 5.12. zabezpečovať zachovanie a ochranu všetkých typov mokradí, revitalizovať vodné toky a ich brehové územia s cieľom obnoviť a zvyšovať vododržnosť krajiny a zabezpečiť dlhodobu priaznivé existenčné podmienky pre biotu vodných ekosystémov.
6. V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry

6.12. chrániť koridory pre cesty I. triedy

6.12.4. cestu č. I/18 v úseku Michalovce - Strážske - Vranov nad Topľou, vrátane preložky vedenej súbežne so železničnou traťou Michalovce - Strážske - Vranov nad Topľou,

6.12.5. preložku cesty č. I/74 Strážske - Humenné vedenú súbežne so železničnou traťou Strážske - Humenné

8. V oblasti hospodárstva

8.7 zabezpečiť starostlivosť o zachovanie a stabilizáciu plošnej výmery lesných pozemkov,

8.8 zabezpečiť zachovanie genofondu lesných drevín a udržanie priaznivej druhovej a vekovej štruktúry,

8.9 využiť monitoring biodiverzity lesných ekosystémov a zdravotného stavu lesov a zvýšiť dôraz na zlepšenie zdravotného stavu lesa

Poznámka: chránený areál – park v Strážskom sa v zozname navrhovaných chránených areálov ÚPN VÚC Košického kraja nenachádza.

- **Územný plán mesta Strážske (schválený 27.5.2004)**

Sprievodná správa

4.3. Návrh funkčného využitia a priestorového usporiadania

- Postupne rekonštruovať jestvujúci historický park, ktorého kultúrna, historická a biologická hodnota presahuje význam mesta a okresu

5.2. Prímestská rekreácia a turizmus

- Vybudovať pri Laborci športovo-rekreačný areál s peším prepojením na historický park

10. Zásady ochrany prírody a tvorby krajiny, zásady zachovania kultúrno-historických hodnôt

- Rekonštruovať historický park vrátane peších prístupových chodníkov, zariadení občianskej vybavenosti a oplotenia parku

Záväzné regulatívy

H. Zásady a regulatívy umiestnenia zelene

Jestvujúci historický park s kaštieľom zachovať a nepovoľovať na jeho území novú výstavbu vybavenosti. Historický park komplexne zrekonštruovať a spolu s gaštanovou alejou na Mierovej ulici vyhlásiť za chránené územie formou chráneného areálu.

K. Zásady zachovania kultúrno-historických hodnôt

Za významnú súčasť kultúrno-historického dedičstva považovať historický park s kaštieľom a gaštanovú alej na Mierovej ulici. Zabezpečiť ich ochranu a údržbu.

L. Zásady ochrany prírody a tvorby krajiny

Realizovať komplexnú rekonštrukciu najväčšieho historického parku v okrese Michalovce, nepovoľovať novú výstavbu na území parku, realizovať pravidelnú údržbu gaštanovej aleje na Mierovej ulici

R. Zoznam verejnoprospešných stavieb

B 22 plocha historického parku

Požiadavky vyplývajúce z ochrany prírody

Podľa záväzného regulatívu ÚPN mesta je potrebné historický park komplexne zrekonštruovať a spolu s gaštanovou alejou na Mierovej ulici vyhlásiť za chránené územie formou chráneného areálu. Táto požiadavka bola v rámci prerokovania UŠ parku prehodnotená, nakoľko z vyhlásenia parku za chránený areál by vyplynuli obmedzenia:

- Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení zákona č. 525/2003 Z. z., zákona č. 205/2004 Z. z. , zákona č. 364/2004 Z. z. a zákona č. 587/2004 Z.z. zákona č. 15/2005 Z.z.

§ 21, ods. 3: na území CHA platí tretí (§ 14), štvrtý (§ 15) alebo piaty (§ 16) stupeň ochrany § 14, ods. 1, písm. e) v treťom stupni ochrany je zakázané organizovať verejné telovýchovné, športové a turistické podujatie, ako aj iné verejnosti prístupné spoločenské podujatie

§ 14, ods. 1, písm. g) je zakázané rozširovať nepôvodné druhy rastlín a živočíchov

§ 14, ods. 2, písm. b): vyžaduje sa súhlas na umiestnenie informačného zariadenia....pútača alebo tabule ..., osvetlenie bežeckej trate... (ods. 2, písm. e)

§ 21, ods. 4: stupeň ochrany CHA, vymedzenie jeho hraníc a hraníc jeho ochranného pásma a podrobnosti o územnej ochrane CHA a jeho OP vrátane ich územnej a časovej doby platnosti ustanoví KÚ všeobecne záväznou vyhláškou, ktorou sa CHA a jeho OP vyhlasuje

§ 67, ods. i) KÚ môže povoliť výnimku zo zakázaných činností v územiach s 2. – 5. stupňom ochrany

§ 67, ods. b,c,d): KÚ obstaráva projekt ochrany CHA; vyhlasuje, mení a zrušuje ochranu CHA; obstaráva a schvaľuje program starostlivosti o CHA.

V UŠ je rešpektovaná vyhláška MŽP SR č. 532/2002 o požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie.

Z vyhodnotenia pripomienok k UŠ a z čistopisu zadania UŠ vyplynuli tieto závery, ktoré sú v návrhu Urbanistickej štúdie akceptované:

➤ Ochrana prírody

Krajský úrad ŽP a Správa CHKO Latorica neodporúčajú navrhovať Park v Strážskom na vyhlásenie za chránený areál (CHA). Predmetný park nespĺňa podmienky uvedené v § 21 zákona 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Navyše nie je vhodné vyhlasovať za CHA park, v ktorom sa v blízkej budúcnosti plánuje výrazná obnova drevín, pretože dreviny v parku sú v zlom zdravotnom stave a je potrebná dlhodobá prestavba parku.

Nevhodnosť vyhlásenia parku za CHA vyplýva aj z plánovaného obnovenia kultúrno – spoločenských aktivít.

Neodporúčajú vyhlasovať za CHA ani gaštanovú alej (mimo riešeného územia), ktorá takisto nespĺňa podmienky uvedené v § 21 zákona 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Vyššie uvedená alej nespĺňa ani podmienky na vyhlásenia za chránený strom (CHS), keďže ide o nepôvodný druh pagaštan konský (Aesculus hippocastanum). Navrhujú zabezpečiť ich ochranu všeobecne záväzným nariadením mesta.

Mesto vypracuje VZN parku, ktorého predlohou bude v UŠ navrhovaný parkový poriadok.

➤ Pamiatková starostlivosť

Riešené územie mestského parku nie je evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu ako národná kultúrna pamiatka, nie je súčasťou pamiatkovej rezervácie ani pamiatkovej zóny, preto nepodlieha ochrane podľa zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.

Krajský pamiatkový úrad odporúča (podľa vyjadrenia dňa 30.5.2006):

- Využívať park s určitými obmedzeniami, aby si zachoval kludový a odpočinkový charakter
- Nerealizovať budovanie reštauračných a iných zariadení, ktoré by mohli zaberat' väčšie plochy parku (výrub zdravých a perspektívnych stromov)
- Všetky historické objekty, nachádzajúce sa v parku zachovať, pred ich obnovou je možné metodicky konzultovať s KPÚ Košice; v prípade ich odstraňovania zabezpečiť ich odborné zdokumentovanie
- Pri výruboch zväziť individuálne každý, aj náletový perspektívny strom z hľadiska jeho možného využitia ako kostrovej cieľovej dreviny
- Aj napriek tomu, že sa v parku nachádza len málo zachovaných pôvodných porastov, a tie čo sú zachované, sú vo vysokej vekovej kulminácii, môže sa z hľadiska ochrany pamiatkového fondu v budúcnosti vyhlásiť za národnú kultúrnu pamiatku (Florentská charta, registrovaná ICOMOS-om v roku 1981: „Historická záhrada je architektonická kompozícia, ktorej materiál je predovšetkým rastlinný, živý a ako taký pomimuteľný a obnoviteľný“)
- V ďalšej starostlivosti o park odporúčame podľa inventarizácie a bodového hodnotenia postupne odstraňovať zdravotne nevyhovujúce jedince, prípadne ich ošetriť, perspektívne zachovať a na voľné vypadnuté miesta dosádzať vhodný, pre tento park charakteristický sortiment drevín

V stanovisku Košického samosprávneho kraja sa uvádza:

- Západne od historického parku sa nachádzajú objekty a pozemky vo vlastníctve KSK (podľa listu vlastníctva č. 1089, parc. čísla: 35, 36, 79/1, 79/2, 80, 81, 82/1, 83, 85, 86, 89). Bývalý kaštieľ a jeho hospodárske budovy sú v súčasnosti nevyužívané. Odbor školstva súhlasí s odpredajom uvedených nehnuteľností, ktoré nie sú súčasťou areálu SOUP a v budúcnosti nie je predpoklad, že budú využiteľné pre potreby školy, okrem plechovej garáže, ktorú bude SOUP využívať dovtedy, kým bude zrekonštruovaný starý obytný dom na parcele č. 901 pri škole.
- Z hľadiska územného plánovania odporúča pôvodné historické objekty, ktoré nie sú zapísané v ÚZPF, využívať pre funkcie občianskej vybavenosti (kultúrno – spoločenské účely) a začleniť ich výhľadovo do areálu parku, ktorého boli aj historicky súčasťou.

➤ Podnet pre zmenu Územného plánu mesta

Vzhľadom na to, že o pôvodne navrhované vyhlásenie parku a gaštanovej aleje za chránený areál (v ÚPN mesta) nie je záujem zo strany orgánu štátnej správy, ktorý je príslušný na jeho vyhlásenie (Krajský úrad životného prostredia), je potrebné (podľa stanoviska Krajského stavebného úradu) obstarat' zmenu Územného plánu mesta. Spracovaná urbanistická štúdia parku bude teda územnoplánovacím podkladom pre následnú aktualizáciu územného plánu mesta Strážske (vrátane riešenia novej prístupovej komunikácie k parku na východnej hranici zastaveného územia mesta a návrhu cyklotrasy k rekreačnému areálu pri Laborci).

2.2.2. Kultúrno - historické východiská a požiadavky mesta

Kultúrno-historické a prírodné pozoruhodnosti mesta a okolia budú pred hlavnými vstupmi do parku zverejnené na informačnej tabuli (spolu s parkovým poriadkom a orientačnou mapou parku). V duchu nových trendov riešenia mestských parkov je v UŠ navrhované originálne detské ihrisko pripomínajúce genius loci - ducha miesta s názvom „Strážne pole“ so symbolickými 7 „strážnymi vežičkami“: (Klasická náučná trasa je navrhovaná alternatívne).

1. Strážne pole: existencia slovanskej osady v 9. storočí (sieť slovanských sídlisk v strednom Zemplíne – Steré, Vinné, Hnojné, Lúčky, Blatné Remety, Kusín a Michalovce – archeocesta) a slovanské hradisko na Brekovskom hradnom kopci s mocensko –správnou funkciou kniežacieho charakteru vo Veľkomoravskom období; začiatkom 12. stor. založili v blízkosti slovanských osád, v mieste dnešného centra mesta vojensko-strážnu osadu Strážne pole; 8.7.1337 - prvá historická zmienka o Strážskom; 1769-1772 prvé vojenské mapovanie územia dnešného Slovenska (aj Strážske); Strážske si zachovalo rýdzo slovenský charakter aj napriek vlne maďarizácie v 19. storočí; 1971 - komisia ministerstva vnútra schválila návrh na erbový znak, symbolizujúci funkciu strážnej osady (autor Jozef Lipovský)

2. Veterný mlyn: 1664 veterný mlyn „molitor Michal Molnár“ (zachovaná pečať svedčí o majstrovstve rytca); 1857 prvý parný stroj na tunajšom veľkostatku; počas prvej ČR v Strážskom bola rafinéria minerálnych olejov, liehovar, veľkostatok s parným mlynom; 1926-prvý amatérsky zhotovený rádioprijímač;

3. Zemetrasenia: dec.1778 - apríl 1779 vlna zemetrasení (400x) v trojuholníku Vranov-Humenné.-Michalovce; 1873-74 epidémia cholery, „biely kríž“ na Krivoštianke dala postaviť z vďaky za prežitie grófka Okoličániová-Sirmajová;

4. Prvý vlak: 25.12.1871 prvý vlak Michal'any – Humenné - deň napojenia Strážskeho na železničnú sieť Rakúsko – Uhorskej monarchie; 1939-1943 výstavba žel. trate Strážske-Prešov v období Slovenskej republiky; 1928 – prvý súkromný autobus Humenné –Strážske;

5. Kaštieľ: rodina Séčeniovcov dala postaviť okolo r. 1901 nový kaštieľ. Secesná jednoposchodová stavba, situovaná do udržiavaného parku s tzv. francúzskou úpravou nádvorja, spĺňala všetky predpoklady na pohodlné, moderné bývanie zariadené s vyberaným vkusom (váza zo sévreského porcelánu - dar od nem. cisára Wilhelma, portrét Bismarcka od maliara Lenbacha, knižnica s dvoma tisíckami zväzkov, poľovnícke a etnografické trofeje z Afriky). Syn grófa Ladislav (nar. 1879) sa stal ministrom a veľvyslancom v USA, odkiaľ si v r. 1907 priviedol manželku z bohatej finančnickej a priemyselnej rodiny Gladys Wanderbiltovú. Pre príchodom novomanželov z USA robotníci veľkostatku vysadili popri ceste k železničnej stanici gaštanovú alej;

6. Chemko: 1952-1956 výstavba Chemka;

7. Príroda: vzácne solitéry zelene v parku, zvyšky lužného lesa pri Laborci; v roku 1931 pri Laborci sa objavila prvá rekreačná chatka miestneho notára; na svahoch Krivoštianky staré, dodnes udržiavané vinice – najsevernejšie položené vinohrady na Slovensku.

V urbanistickej štúdii sú rešpektované požiadavky mesta, vrátane etapovitosti

- Prevádzkovo rozdeliť park.

V parku umožniť kultúrno-spoločenskú a športovú rekreáciu (reštaurácia s tanečnou plochou, amfiteáter, veľká spoločenská lúka s viacúčelovým využitím), detskú rekreáciu pre deti všetkých vekových kategórií. Žiakom blízkej školy umožniť ďalšie aktivity realizované v parku (vyučovacie hodiny v prírode a pod.). Rešpektovať požiadavky na povrchy detských ihrísk, bezpečnostné predpisy a normy pre ihriská. Uvažovať v návrhu s celoročným využitím parku.

Cyklistickým chodníkom prepojiť park s výhľadovo navrhovaným (v ÚPN mesta) športovo-rekreačným areálom pri Laborci.

- Rešpektovať susedné historické objekty.

Park je súčasťou kaštieľa zo začiatku minulého storočia, ktorého objekty a pozemky nachádzajúce sa západne od historického parku sú v súčasnosti vo vlastníctve Košického samosprávneho kraja (podľa listu vlastníctva č. 1089, parc. čísla: 35, 36, 79/1, 79/2, 80, 81, 82/1, 83, 85, 86, 89). Bývalý kaštieľ a jeho hospodárske budovy sú nevyužívané.

Odbor školstva KSK súhlasí s odpredajom uvedených nehnuteľností, ktoré nie sú súčasťou areálu SOUP a v budúcnosti nie je predpoklad, že budú využiteľné pre potreby školy.

Z hľadiska územného plánovania odporúča KSK pôvodné historické objekty, ktoré nie sú zapísané v ÚZPF, využívať pre funkcie občianskej vybavenosti (kultúrno – spoločenské účely) a začleniť ich výhľadovo do areálu parku, ktorého boli aj historicky súčasťou.

Schválený územný plán mesta definuje uvedenú plochu historických objektov ako ponukovú plochu vybavenosti a súčasť chráneného parku. Krajský pamiatkový úrad v Košiciach odporúča všetky historické objekty, ktoré boli súčasťou parku, zachovať a konzultovať projektový zámer ich obnovy pred realizáciou stavebných úprav.

- Reorganizovať pešie chodníky, rešpektujúc priehľady.

Chodníky v parku nevytvárajú potrebné rekreačné okruhy, okrajové partie parku sú dostupné iba hustými krovinami alebo po trávniku, resp. vyšľapaných chodníkoch. Chodníky je potrebné striedavo viesť porastami a presľnenými partiami a zachovať veľké voľné plochy. Chodníky trasovať v súlade so siločiarami prirodzenej chôdze a spojiť všetky prevádzkové centrá parku.

Rešpektovať hlavný vstup do parku, prehodnotiť ďalšie vstupy, resp. navrhnuť nové. Park má vynikajúce hodnoty v detailných scenériách, dostatok intímnych miest, ale chýba celková koncepcia prostredníctvom priehľadov a je nutné nové výškové usporiadanie porastov, aby vynikla hra svetiel a tieňov v každom ročnom období, celková gradácia, pomer svetlých a tmavých drevín, kvetov a trávnatých plôch.

- Navrhnuť nové využitie zariadení v parku.

V areáli je v súčasnosti násyp bývalej detskej železnice, amfiteáter a reštaurácia. Uvažovať s nasledovnými akciami v parku: reštauračná prevádzka, tanečné zábavy, divadlo v prírode, koncerty v parku, odpoľudňajúce atrakcie v parku. Navrhnuť lokalizáciu odpočívadiel a umiestnenie lavičiek a pergol. Uvažovať s oplotením parku, predpokladať správcu parku.

- Výsadbou docieľiť optimálny psychologický účinok.

Inventarizácia potvrdila, že porasty potrebujú dlhodobé prestavby. Prirodzené kompozičné jadrá tvoria staré stromy - najvyššie body. Vyššiu plastičnosť docieľiť modeláciou terénu.

Vysádzať pôvodnú vegetáciu v jemných farbách a odtieňoch. Farebnosť by nemala presiahnuť 15% priestorového účinku.

Psychologickú účinnosť kompozície smerovať k vytvoreniu optimistickej nálady (príkladná údržba), pomer svetla a tieňa, vysoká plastičnosť kompozície, umocnené kladením kontrastov v niekoľkých partiách a niekde i moment prekvapenia, kde po prechode temnejších partií ihličnanov sa návštevník dostane na presľnenú vresovú lúku. Vytvoriť aj partie s melancholickým ladením. Sústrediť porasty tak, aby boli vytvorené väčšie voľné plochy, čím sa zlepší pomer svetla a tieňa a obnoví sa pôvodná veľkorysosť celého priestoru.

Podľa inventarizácie a bodového hodnotenia postupne odstraňovať zdravotne nevyhovujúce jedince, prípadne ich ošetriť, perspektívne zachovať a na voľné miesta dosádzať vhodný, pre tento park charakteristický sortiment drevín

- Určiť regulatívy rekonštrukcie amfiteátra a reštaurácie, odporučiť spôsob údržby a orientačný parkový poriadok.

Varianty a etapovitost' riešenia

Park bol riešený štúdiou v roku 1970, ktorá bola podkladom pre UŠ - spracovaná na základe aktuálneho stavu a nových požiadaviek, preto v zadaní nebolo požadované spracovávať varianty.

Z prerokovania UŠ vyplynuli pre návrh revitalizácie parku požiadavky alternatívne riešiť:

- 1. prístupovú komunikáciu, a to z Laboreckej ulice smerom k reštaurácii cez park v existujúcej trase, alebo výhľadovo novú prístupovú komunikáciu k reštaurácii a amfiteátru realizovať pozdĺž východnej hranice parku, mimo zastavaného územia mesta a mimo parcely 67/2, pričom je nutný záber poľnohospodárskej pôdy cca 0,23 ha – podnet pre aktualizáciu ÚPN mesta Strážske. Tri najlepšie skupiny BPEJ v katastrálnom území Strážske sú v 5., 6. a 7. skupine; park (SIHOTE) má bonitovanú pôdno-ekologickú jednotku č. 0306005; 306.01; bonitná trieda § 5. Pri realizácii je nutné rešpektovať ochranné pásmo trasy podzemného telekomunikačného vedenia Slovak Telecom, resp. uvažovať s jej preložkou (v následnej aktualizácii ÚPN mesta).
Z prevádzkového hľadiska odporúčame - s cieľom vyčleniť automobilovú dopravu z parku realizovať alternatívu prístupovej komunikácie za východnou hranicou parku.
- 2. náučný chodník, a to s umiestnením zastávok náučnej trasy v okruhu zdokumentovanom vo výkrese č. 2, alebo sústredenie „zastávok“ formou originálneho detského ihriska „Strážne pole“. V duchu nových trendov riešenia mestských parkov (bez náučných trás) odporúčame realizovať 2. alternatívu.
V samostatnom návrhu zelene je spracovaná 3. alternatíva - bez náučnej trasy a bez „Strážneho poľa“.
- 3. oplotenie parku, a to kombináciou - plotom UNITA Forte (podrobnejšie v kap. 4.4.), a živým plotom (Acer campestre - javor poľný, ktorý sa vyznačuje mohutnosťou a odolnosťou voči nepriazni počasia, znáša každý strih a je obľúbeným miestom hniezdenia spevavých vtákov. Ako živý plot by bol vhodný aj Carpinus betulus - hrab obyčajný. Na riešenom území je jeho výskyt prirodzený a predstavuje jednu z najrobustnejších rastlín pre živé ploty). Uvedené odporúčanie Mestského podniku služieb v Strážskom, týkajúce sa živého plota, v návrhu akceptujeme a odporúčame aj realizovať na severnej a východnej hranici parku.

V urbanistickej štúdii sú navrhnuté tri etapy revitalizácie: 1. – južne od chodníka smerom k amfiteátru, 2. – stredná časť parku vo vlastníctve mesta, 3. – severovýchodná časť parku vo vlastníctve rím-kat. cirkvi.

Obsah UŠ je v súlade so zadaním

a) analytická časť

- dendrologický prieskum
- urbanistický prieskum vrátane prieskumu infraštruktúry

b) návrhová časť

- návrh vegetačných úprav a výsadby
- urbanistický návrh
- návrh infraštruktúry
- návrh drobnej architektúry
- ekonómia: rozpočet 1. etapy, odhadované čiastky

Rozsah a spôsob spracovania UŠ

V súlade s vyhláškou č.55/2001 o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii § 3, ods. 2 UŠ obsahuje textovú a grafickú časť.

Grafická časť obsahuje:

- širšie vzťahy	M 1:10 000
- situácia	M 1 : 2 000
- urbanistický rozbor vrátane infraštruktúry	M 1 : 1 000
- inventarizácia zelene	M 1 : 500
- urbanistický návrh s návrhom zelene	M 1 : 1 000
návrh infraštruktúry (závlahy, osvetlenie)	M 1 : 1 000
- osadzovací plán 1. etapy	M 1 : 500
- návrh drobnej architektúry	M 1 : 20

3. Analytická časť - vyhodnotenie súčasného stavu územia parku

3.1. Urbanistický rozbor

3.1.1. funkčno – prevádzkový

Funkčné plochy v parku.

Okrem hlavnej relaxačnej funkcie, spĺňa v súčasnosti park aj funkciu kultúrno-spoločenskú (amfiteáter), reštauračnú (občerstvenie v reštaurácii) a športovo-relaxačnú pre deti (detské preliezky). Spomínané zariadenia sú v nasledovnom stavebno-technickom stave:

Amfiteáter – chýbajú šatne, WC a prekrytie javiska.

Reštaurácia – relatívne udržiavané stavby si vyžadujú rekonštrukciu s cieľom zvýšiť štandard a odstrániť nevhodné plechové objekty.

Preliezky a lavičky – sú v zlom stave (mnohé lavičky sú nefunkčné), kovové tyčové preliezky pre deti nepovažujeme za vhodné do prírodného parku.

Pôvodné historické objekty – kaštieľ a hospodárske stavby sú v dezolátnom stave, bez funkčného využitia, chátrajúce, nezačlenené do parku, oddeľované plechovým oplatením.

Predmetom priameho riešenia je len tá časť historického parku, ktorá je vlastníctvom mesta a rímsko- katolíckej cirkvi.

Prevádzka v parku.

V súčasnosti je rešpektovaný historický vstup do parku z gaštanovej aleje. Asfaltový chodník sprístupňuje amfiteáter a reštauráciu, panelový zabezpečuje zásobovanie reštaurácie z Laboreckej ulice a prístup k amfiteátru a štrkový chodník – záhradkársku osadu Sihoť, ktorá je z parku prístupná prostredníctvom 2 vstupov – uzamykateľných brán. Ďalší štrkový chodník je diagonálnou skratkou cez park od hlavného svstupu z Mierovej ulice do SV rohu parku smerom do Krivoštieň. Všetky chodníky si vyžadujú obnovu.

3.1.2. priestorový kompozično – výtvarný

Kompozičnými architektonickými dominantami by mali byť v parku aj naďalej historické objekty s primeranou (kultúrno-spoločenskou) náplňou využitia.

Dominantný hlavný vstup je znehodnotený paralelným plechovým oplatením z oboch strán chodníka. Absentuje orientačná tabuľa s mapou a popisom kultúrno-historických a prírodných atraktivít parku. Povrchy chodníkov orientujú návštevníka len pociťovo k hlavným cieľom (amfiteáter a reštaurácia), bez výraznejšieho vzájomného prepojenia.

Prvky drobnej architektúry sú v zlom stave, chýbajú odpadkové nádoby; pri vstupe do záhradkárskej osady a v SV časti parku sú menšie divoké skládky organického a iného odpadu.

Výtvarnou dominantou má byť jednoznačne kaštieľ. Absentujú sochárske diela, vodné plochy, pície fontány. Chýba aktívnejšie letné a zimné využitie aprku a príslušné vybavenie.

V parku sa nachádzajú výtvare pozoruhodné prvky: modelácia terénu (zvyšky násypu bývalej detskej železnice, priekopy pozdĺž východnej hranice parku a pri ZŠ, umelý násyp-kopec pri historických hospodárskych objektoch vo väzbe na priestranú lúku).

Z prírodných dominánt sú zaujímavé okrem významných solitérov najstarších stromov v parku aj skupina troch líp pri chodníku do záhradkárskej osady Sihoť – meditačné miesto, starý strom s takmer vodorovným kmeňom severovýchodne od reštaurácie, tvarovo bizarný strom vedľa panelového chodníka smerom k Laboreckej ulici, brezový „hájik“ severozápadne od reštaurácie a brečtanové zákutie a južnej časti parku.

3.2. Dendrologický prieskum – uvedený v samostatnej časti

3.3. Prieskum infraštruktúry

- Trasa existujúceho verejného vodovodu DN 150(160) PVC prechádza vedľa ulice Laboreckej. Trasy verejnej kanalizácie sú zdokumentované v grafickej časti. Na území parku sa nachádza žumpa, do ktorej je odvedený odpad z reštaurácie.
- Elektrická energia – východne od parku prechádza koridor 110 kV el. vedení, ktorých OP nezasahuje do parku. Park je možné podľa vyjadrenia VSE a.s. č.173/Hjo/2006 napojiť z elek. siete VSE – z terajších kábelov z MTR COI, ktoré sú ukončené v skrini PRIS vedľa vstupu do parku. Napojenie je podmienené výmenou terajšej nevyhovujúcej skrine PRIS.
- Telekomunikácie – pozdĺž východnej hranice parku prechádza podzemné telekomunikačné vedenie v majetku spoločnosti Slovak Telekom, a.s.

4. Návrhová časť

4.1. Urbanistický návrh

4.1.2. funkčno – prevádzkový návrh

Hlavným ideovým zámerom návrhu je vytvoriť park s „génus loci“ – s duchom miesta. Pozoruhodné historické udalosti mesta a významné prírodné zaujímavosti sú náznakovo zdokumentované formou originálneho detského ihriska „Strážne pole“.

Funkčno - prevádzkové riešenie akceptuje osvedčené a založené funkčné členenie parku: zónu kultúrno-spoločenskú (amfiteáter, reštaurácia), športovo-relaxačnú pre deti (detské ihrisko v návaznosti na školský ureál) a meditačnú (pri troch lipách).

Vo funkčnom riešení navrhujeme:

a) historická zóna

Pôvodné historické objekty, ktoré nie sú zapísané v ÚZPF, perspektívne využívať pre funkcie občianskej vybavenosti (kultúrno – spoločenské účely) a začleniť ich do areálu parku, ktorého boli aj historicky súčasťou. Navrhujeme zachovať všetky historické objekty, nachádzajúce sa v parku, pred ich obnovou je možné metodicky konzultovať s KPÚ Košice; v prípade ich odstraňovania je nutné zabezpečiť ich odborné zdokumentovanie. Zrušiť nevhodné plechové oplotenie, začleniť ich perspektívne do areálu prostredníctvom chodníkov. Predmetom priameho riešenia je len tá časť historického parku, ktorá je vlastníctvom mesta a rímsko - katolíckej cirkvi. Parcely, ktoré sú vlastníctvom Košického samosprávneho kraja – pôvodná súčasť historického parku, sú v návrhu UŠ zdokumentované ako plochy historickej zóny a budú realizované v ďalšej etape – po zmene vlastníka objektov a vysporiadaní vlastníckych vzťahov.

b) kultúrno – spoločenská zóna

Pri hlavnom historickom vstupe navrhujeme umiestniť orientačnú tabuľu s mapou parku vrátane parkového poriadku a obnoviť pôvodnú kovanú bránu. Na hlavnú kompozičnú os v najexponovanejšom pohľade za križovaním chodníkov umiestniť kvetinovú výsadbu a lavičky vo väzbe na rozptylovú spoločenskú lúku s umeleckými plastikami. Objekty kultúrno-spoločenskej zóny (amfiteáter a reštaurácia) sú v zlom stavebno-technickom stave, preto navrhujeme k amfiteátru pristavať šatne, WC a prekryť javisko pevnou konštrukciou a mobilným systémom aj hľadisko; stavby reštaurácie rekonštruovať s cieľom zvýšiť aj štandard poskytovaných služieb, obnoviť tanečný parket, obnoviť fontánku, odstrániť nevhodné plechové objekty a prepojiť s detským ihriskom doplneným atrakciami a posedením. Oplotenie areálu reštaurácie navrhujeme zrušiť, nakoľko bude oplotený celý park. Z terénnej modelácie pred amfiteátrom navrhujeme vytvoriť vodnú plochu - jazierko.

c) športovo – relaxačná

Relaxačný šport sme rozdelili podľa vekových kategórií na plochu detského ihriska „Strážne pole“ so siedmimi vežičkami pre menšie deti so sprievodom dospelých (cca do 12 rokov), ktorú navrhujeme doplniť o nové prvky drevených detských preliezok. Ďalšiu plochu predstavuje „lanové bludisko“ pre hry starších detí na zvyšku bývalej detskej železnice. Veľká spoločenská lúka v centrálnej polohe parku poskytuje možnosti rôznych hier mládeže, resp. dospelých s deťmi (prenosné bránky, bedminton, šarkany, basketbal do jedného koša – s požičovňou v reštaurácii, perspektívne v historických objektoch). Navrhnutý cyklochodník a cyklotrial pri areáli školy umožňuje cyklistiku. Pre zimné využitie – bežky po chodníkoch v zime bez údržby, sánkovanie umožní umelý kopec, prípadne existujúce priekopy po okraji parku. Nenáročné cvičenie v prírode poskytnú „hrazdy“ a „rebriny“ v SV časti parku. Športovanie vo väčšom rozsahu umožňuje športový areál s ihriskami JZ od parku. V SZ časti parku je navrhnutá „psia lúka“.

d) náučná zóna

Bezprostredná väzba parku na základnú školu umožňuje zriadiť tzv. didaktickú záhradu, t.j. pestovanie drevín žiakmi jednotlivých tried školy pod vedením odborníka na vymedzenej ploche. V parku je zároveň umiestnené detské ihrisko „Strážne pole“ so siedmimi vežičkami a tabuľkami pripomínajúcimi históriu mesta s okolím a prírodné zaujímavosti vrátane vzácnych solitérov zelene. Odporúčame zapojiť do spracovania siedmich tabuliek žiakov školy pod vedením učiteľov.

e) meditačná

V okrajových častiach parku navrhujeme ponechať kludové zóny. Existujúci meditačný kútik pri troch lipách na chodníku do záhradkárskej osady navrhujeme skultivovať, Mariánsky motív spracovať v spolupráci s výtvarníkom.

Prevádzka v parku

V rámci širších vzťahov sme prehodnotili návrh ÚPN mesta - prepojenie parku s rekreačno-športovou plochou pri Laborci prostredníctvom chodníka vyúsťujúceho na pole s koridorom VN - 110 kV napätia; navrhujeme súbežne s cestou č.III/050222 (Strážske – Staré) do Krivoštian cyklotrasu, ktorá priamo nadväzuje na rekreačno-športovú plochu, resp. cyklochodník cez park.

Navrhujeme ponechať historický vstup do parku z gaštanovej aleje z Mierovej ulice ako hlavný nástup, vedľajší vstup z ul. Laboreckej, dva vstupy do záhradkárskej osady a doplniť nový vstup zo SV rohu oplotenia parku zo smeru od Krivoštian a ďalší nový vstup z

východnej strany - od navrhovanej obslužnej komunikácie s pokračovaním cez park k amfiteátru a reštaurácii. Komunikácia kategórie MOU (ukľudnená) 2,75/30 je navrhnutá ako jednopruhovú obojsmerovú s výhybňami po každých 100 m, so šírkou dopravného priestoru 8,75m, z toho 2,75m šírka cesty, 3m pás zelene a 3m široké pozdĺžne parkoviská z vegetačných tvárnic. Hlavné pešie ťahy navrhujeme šírky 3,0 m, vedľajšie 2,5 m (min. 1,5 m). Princípom prevádzkového riešenia je diferencovať zásobovanie reštaurácie a prístup k amfiteátru, cyklistický pohyb, peší; hlučnejšie prevádzky od tichších, vytvoriť zákutia v okrajových polohách parku.

4.1.3. kompozično – výtvarný návrh

Cieľom návrhu je perspektívne vytvoriť kompaktný celok - architektonické dominanty historických objektov kaštieľa a bývalých hospodárskych objektov s kultúrno-spoločenskou náplňou využitia a park ako ich prírodné zázemie.

Dominantný hlavný vstup zvýrazniť rekonštrukciou historickej vstupnej brány, doplnením orientačnej tabule a popisom kultúrno-historických a prírodných atraktivít parku. Veľká spoločenská lúka za hlavným vstupom umožňuje zastavenie a posedenie v kultivovanom prostredí (kvetinová výzdoba, sochárske diela z plenérov výtvarníkov). Mlátové chodníky, ktoré usmerňujú pohyb návštevníkov k hlavným cieľom (amfiteáter a reštaurácia s detským ihriskom), sú zokruhované.

Výtvarne pozoruhodné prvky: modelácia terénu - zvyšky násypu bývalej detskej železnice, priekopy pozdĺž východnej hranice parku a pri ZŠ, umelý násyp-kopec pri historických hospodárskych objektoch vo väzbe na priestranú lúku odporúčame využiť pre hry detí starších ako 12 rokov a posilovacie cvičenia dospelých (lanové preliezky, posilovacie cvičenia, zimné hry v prírode). Priekopu pred amfiteátrom naplniť vodou s rybičkami.

Z výtvarného hľadiska navrhujeme jednotné riešenie chodníkov z mlátovým povrchom, ktorý ja v tomto historickom prírodnom parku najvhodnejší.

Z prírodných dominant sú zaujímavé okrem významných solitérov najstarších stromov v parku aj skupina troch líp pri chodníku do záhradkárskej osady Sihoť – meditačné miesto, starý strom s takmer vodorovným kmeňom severovýchodne od reštaurácie, tvarovo bizarný strom vedľa panelového chodníka smerom k Laboreckej ulici, brezový „hájik“ severozápadne od reštaurácie a brečtanové zákutie a južnej časti parku.

4.2. Návrh vegetačných úprav a výsadby – uvedený v samostatnej časti

4.3. Návrh infraštruktúry

Zásobovanie vodou

Zásobovanie vodou objektov parku navrhujeme vodovodnou prípojkou s napojením na existujúci verejný vodovod DN 150(160) PVC, ktorého trasa prechádza vedľa ulice Laboreckej. Vodovodná prípojka bude slúžiť pre napojenie objektu reštaurácie a amfiteátra ako aj pitných fontániek. Potrubie pre vodovodnú prípojku navrhujeme z rúr HDPE tlakových DN 80 (90) dĺžky 480m.

Trasa prípojky je vedená od bodu napojenia smerom k riešeným objektom. Meranie odberu vody bude zabezpečené v navrhovanej vodomernej šachte umiestnenej za bodom napojenia.

Pri montážnych prácach dodržať platné bezpečnostné predpisy a STN.

Výpočet potreby vody

Podľa úpravy MPH SR č.477/99-810 z 29.2.2000

reštaurácia 3 zam x 400 l/zam d = 1200l/d

amfiteáter 10os x 15 l/d = 150 l/ d
Qp = 1350:8 : 3600= 0,046 l/s
Qmd = Qp x kd = 0,046 x 2= 0,093 l/s
Qmh = Qmd x kd = 0,093 l/s x 1,8 = 0,16 l/s
Qroč= 180dni x1,35m3/d= 243m3/rok

Odkanalizovanie

Vzhľadom na dostupnosť verejnej kanalizácie a množstvo produkovaných spláškových vôd budú objekty v parku odkanalizované do žump. Objekt reštaurácie je odkanalizovaný do existujúcej žumpy a objekt anfiteátra bude odkanalizovaný kanalizačnou prípojkou do navrhovanej žumpy situovanej vedľa riešeného objektu. Kanalizačná prípojka je navrhovaná z rúr PVC DN150 dĺžky 10,0m.

Množstvo odpadných vôd bude úmerné potrebe vody. Likvidáciu obsahu žumpy zabezpečí ich prevádzkovateľ.

NN Prípojka

A/ VŠEOBECNE

Prúdová sústava : 3 + PEN, str. 50 Hz, TN-C

Napätie : 400 V

Výkonová bilancia celková : Inštalovaný výkon : Pi = 30,0 kW

Súčasný príkon : Pp = 15,0 kW

Ochrana pred úrazom elek. prúdom v normálnej prevádzke / základná ochrana / sa navrhuje podľa STN 33 2000-4-41 – ochrana izolovaním živých častí a ochrana zábranou a krytmi.

Ochrana pred úrazom elek. prúdom pri poruche / ochrana pred dotykom neživých častí alebo ako ochrana pri poruche / - sústavou TN-C a uzemnením , podľa STN 33 2000-4-41

Kategória dodávky el. energie : 3

Podľa vyhlášky č.718/2002 Z.z. časť III patrí technické zariadenie do skupiny B.

Prostredie podľa STN 330300- čl. 4.1.1- vonkajšie

POPIS JESTVUJÚCEHO STAVU

Jestvujúci park je možné podľa vyjadrenia VSE a.s. č.173/Hjo/2006 napojiť z elek. siete VSE – z terajších kábelov z MTR COI, ktoré sú ukončené v skrini PRIS vedľa vstupu do parku. Napojenie je podmienené výmenou terajšej nevyhovujúcej skrine PRIS.

POPIS NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA

NN prípojka - Skriňa PRIS osadená vedľa hlavného vstupu do parku sa vymení za SR7-F 1062VV8/0 P3 a pôvodné istené vývody pre odberateľov sa preložia do novej skrine .

V tejto skrini sa osadia poistky SPH00- 63A pre riešený park a cez ne sa vytiahne kábel NAYY 4x25 ul. vo výkope v zeleni k rozvádzaču merania RE-P pre park. RE-P sa osadí vedľa SR 7 vo v. 1,0m od ú.t.

Kábel NAYY 4x25mm² bude ukončený v RE-P na 3.fáz. ističi PR 63B -32A pred 3.fáz. jednosadzbovým elektromerom .

RE bude uzemnené zemniacim pásikom FeZn 30x4mm tak , aby Rz = 15Ohmov.

Pre meranie spotreby elek. energie platia ustanovenia Zákona 656/2004 o energetike a Metodický pokyn VSE a.s.č.2003005.

Elektroinštalčný vývody - z RE-P rozvádzača sa vyvedie navrhovaný kábel CYKY 5Cx6mm² v chráničke FXKP 63 k R-VO rozvádzaču vonkajšieho osvetlenia, ktorý bude osadený v parku – viď. situácia . Z neho sa budú robiť vývody pre parkové osvetlenie . Z RE-

P sa vyvedie aj kábel CYKY 5Cx16mm² pre napojenie rozvádzača amfiteátra .Tento sa uloží do spoločného výkopu s káblom pre parkové osvetlenie.

Pre meranie spotreby elek. energie platia ustanovenia Zákona 656/2004 o energetike a Metodický pokyn VSE a.s.č.2003005.RE bude uzemnené zemniacim pásikom FeZn 30x4mm tak , aby $R_z = 15\Omega$ mov.

Pri prechode kábla do zeme tento je navrhnuté chrániť trubkou o 80 mm. V trase sa uloží kábel do výkopu 35x80 cm v pieskovom lôžku a proti mechanickému poškodeniu sú chránené PE-HD doskami /250*1000*1,8mm/ , príp. tehliami a výstražnou PVC fóliou červenej farby. Pri križovaní s prístupovou komunikáciou sú chránené chráničkou TK1 – vid'.výkr.č.7 – REZY KÁBELOVÝCH RÝH.

UPOZORNENIE

Priebeh podzemných inžinierskych sietí (PIS) je zakreslený podľa vyjadrení správcov IS – orientačne. Dodávateľ pred zahájením zemných prác je povinný pozvať všetkých správcov PIS k presnému vytýčeniu ich priebehu. V blízkosti PIS kopat' ručne!

MONTÁŽNE POKYNY

- Pre meranie spotreby elek. energie platia ustanovenia Zákona 656/2004 o energetike a Metodický pokyn VSE a.s.č.2003005.
- * kábel sa nesmie ukladať pri vonkajšej teplote nižšej ako +5 C
- pri ohýbaní káblov je potrebné dodržať polomer ohybu podľa STN 33 2000-5-52
- * v mieste možného mechanického poškodenia káblov / pri prechode do zeme NN rozvádzača / sú tieto chránené oceľovými rúrkami
- * trasu NN prípojky po zasypaní a úprave terénu vyznačte kábelovými označníkmi.
- pripojenie novej prípojky na distribučnú sieť VSE a.s. musí byť zabezpečené pracovníkmi VSE a.s. Sieť Východ .
- pri výkopových prácach je nutné nenarušiť stabilitu podperného bodu distribučnej siete VSE a.s.
- Dodržte ochranné pásma vedení v zmysle ustanovenia Zákona 656/2004 Z.z. o energetike, par. 36, platné STN, najmä STN 333300,736005.343100 a zásady bezpečnosti osôb, vecí , majetku a nedošlo k narušeniu bezpečnej a spoľahlivej prevádzky elek. zariadení v zmysle Vyhlášky 718 /2002
- * realizácia časti elektro musí byť zabezpečená firmou odborne spôsobilou v elektro.

REVÍZIE A PREVÁDZKA ELEK. PRÍPOJKY

Po ukončení montážnych prác je potrebné vykonať východziu revíziu a vyhotoviť východziu revíziu správu podľa STN.pre pripojenie odberného miesta musia byť splnené podmienky ustanovenia vyhlášky 267/99Z.z.

V zmysle zákona 70/98 Zz. je vlastníek elek. prípojky povinný zabezpečiť jej prevádzku, údržbu a opravy tak, aby nespôsobila ohrozenie života, zdravia alebo poškodenie majetku osôb. Táto povinnosť môže byť za úhradu prevedená na dodávateľa elek. energie, ak o to jej vlastníek požiada.

ZÁVER

Montážne práce preveďte podľa platných noriem a predpisov STN.

Križovatky a súběhy inž. sietí riešte podľa STN 332000-5-52.

Elekt. zariadenie ako celok musí spĺňať požiadavky STN

Pre obsluhu a práce na el. zariadeniach platí STN 34 3100.

Parkové osvetlenie

A / ZÁKLADNÉ ÚDAJE

- prúdová sústava : 3/PE/N, AC 400/230V, 50Hz, TN-S
- Napätie : 400/230V
- Inštalovaný výkon osvetlenia : $P_i = 3,20$ kW
- Rozvod par. osvetlenia : káblový 1kV – 3Cx6mm²
- Prostredie . vonkajšie
- Ochrana pred úrazom elek. prúdom v normálnej prevádzke (základná ochrana) sa navrhuje podľa STN 33 2000-4-41- ochrana izolovaním živých častí a ochrana zábranou a krytmi .
- Ochrana pred úrazom elek. prúdom pri poruche / ochrana pred dotykom neživých častí alebo ako ochrana pri poruche / - sústavou TN-S a uzemnením, podľa STN 33 200-4-41.
- projektová dokumentácia bola vypracovaná podľa platných noriem STN pre vydanie stavebného povolenia.

B/ OSVETĽOVACIE ZARIADENIA

Parkové osvetlenie v rekonštruovanom parku sa navrhuje napájať z rozvádzača osvetlenia – R-VO , ktorý bude osadený na rohu vstupu .Svietidlá parkového osvetlenia typu stožiara MONOKONOS v. 3 480cm so svietidlom MONOGLOBOS 38/50, 1x125W HQL / Prisma/ sa osadia popri chodníkoch .Pre osvetlenie sedenia a niektorých vzácnejších druhov stromov sa navrhujú svietidlá reflektorové osadené v zeleni typu CYCLOSPOT

Vývod na svietidlo sa prevedie káblom CYKY 3Cx1,5mm², a istený bude 6A poistkou.

Ovládanie osvetlenia sa navrhuje automaticky .

Kábel vonkajšieho osvetlenia sa navrhuje vo voľnom terene umiestniť do pieskového lôžka vo výkopoch 35x50cm spolu so zemniacim káblom 30x4mm a pred mechanickým poškodením chrániť tehliami uloženými nad pieskovým lôžkom .

Pri križovaní inž. sietí káble uložte do chráničiek –

Vzdialenosti pri súbehoch s inž. sieťami dodržte podľa STN 73 6005.

Osvetľovacie stožiare sadové, navzájom je nutné pospájať uzemňovacím vedením FeZn 30/4mm, ktoré sa uloží do výkopu spoločne s káblami .

C/ ZÁVER

Montážne práce na rozvodoch PO robte v zmysle platných noriem STN.

Pri výkopových prácach si preverte výšku terénu a robte ich vzhľadom na upravený terén.

Pred začatím výkopových prác je nutné požiadať investora o presné vytýčenie všetkých podzemných vedení.

Križovatky a súbehy inžinierskych sietí riešte podľa STN 73 6005.

Pred uvedením PO do prevádzky urobte revíziu elek. zariadenia v zmysle STN 33 1500.

4.4. Návrh drobnej architektúry

K drobnej architektúre patria: informačná tabuľa, vežičky s lavičkami detského ihriska „Srážne pole“, pica fontánka, lavičky, hracie prvky, stojany na bicykle, pergoly, smetné nádoby, svietidlá.

Základným princípom je zjednotiť tieto prvky dizajnom, materiálovo aj farebne, t.j. materiál: drevo, kameň, kov; farby prírodné (pestrofarebné navrhujeme len detské prvky - kvôli odlíšaniu a bezpečnosti prvkov pre deti do 12 rokov; dizajn – prevzaté z katalógov a doplnené vlastným návrhom veží „Strážneho poľa“, ktoré symbolicky znázorňujú míľniky histórie mesta a prírodné zaujímavosti a umožňujú tiež kryté posedenie.

Zámerom návrhu je zvýrazniť farebnosť prírody a potlačiť civilizačné prvky.

4.5. Ekonomía

Oplotenie parku

Pre účely vypracovania realizačného projektu bude potrebné previesť polohopisné a výškopisné zameranie v digitálnom vyhotovení.

Rozpočtová časť objektu je riešená v dvoch alternatívach.

Alternatíva „A“ - Pri hlavnom vstupe ponechať a zrekonštruovať bránu, po oboch stranách zriadiť plot UNITA FORTE výšky 1,5 m o celkovej dĺžke 210 m.

Ostatné ohraničenie parku je vysadením živého plotu, ktorý je riešený v samostatnom objekte.

Alternatíva „B“ - Pri hlavnom vstupe osadiť bránu so spoločným stĺpikom, po oboch stranách zriadiť plot UNITA FORTE výšky 1,5 m o celkovej dĺžke 210 m.

Ohraničenie hranice riešeného územia parku je navrhnuté zariadením plotu UNITA FORTE výšky 2m, celkovej dĺžky 1330 m.

V situácii je oplotenie výšky 1,5 m označené / úsek L1 - L2 /, celkovej dĺžky 210 m.

V situácii je oplotenie výšky 2,0 m označené / úsek L3 - L12 /, celkovej dĺžky 1330 m.

Navrhnutý typ plotu UNITA FORTE výšky 1,5 m resp. 2,0 m je zvarovaná a poplastovaná sieť 50,8/2,5/1,5/25 resp. 50,8/2,5/2,0/25 so stĺpikom UNIVERS 48/2,5m je odolný systém s plastovanej vysokej príľnavosti. Jeho povrchová úprava pozinkovaním a následne poplastovaním poskytuje záruku dlhej životnosti. Výška plotu 1500 mm, resp. 2000 mm. Výška stĺpikov je 2250 mm, resp. 2750 rozstup 2500 mm. Na začiatkoch oplotenia, na lomoch a každých 25 m sa osadia k priebežným stĺpikom vzpery dĺžky 2,5 m. Ukotvenie stĺpikov je 750 mm do betónových pätiiek 400x400x800 mm - B15 pod ktorými je štrkopieskový vankúš 100 mm.

V plote výšky 2m zo severnej strany pri vstupe pre zásobovanie a na smer Krivošľany sa osadia brány Espace plus s výplňou jökel, dvojkrídlové šírky 3 m a z južnej strany do záhradkárskej osady jednokrídlové š. 1m v troch miestach. Spôsob otvárania DT všetkých bráničiek (smer z interiéru parku do exteriéru). Ukotvenie stĺpikov brán je 500 mm do betónových pätiiek 500x500x800 mm - B15 pod ktorými je štrkopieskový vankúš 100 mm.

Odvoz zeminy z výkopov pätiiek alt. A o kubatúre cca 15 m³, alt. B o kubatúre cca 115,5 m³ sa odvezie na skládku, ktorej vzdialenosť určí investor - rozpočtová časť uvažuje 500 m.

Farba plotu je navrhovaná zelená RAL 6005.

Výrobca plotu " UNITA FORTE " a brán ESPACE : BC TORSION s.r.o. Brezová pod Bradlom.

Výškovo sa oplotenie osadí do terénu kopírujúc rastlý terén. Pri nejasnostiach pri realizácii je potrebné kontaktovať projektanta. Počet stĺpikov, vzpier a rozdelenie vetiev oplotenia na jednotlivé alternatívy sú uvedené vo výkrese č. 4.

Búracie práce

Pred započatím výstavby nového oplotenia sa uvažuje s rozobratím existujúceho plotu, ktorý je z vlnitého plechu na oceľové stĺpiky .

Alternatíva A - uvažuje s rozobratím plotu pri hlavnom vstupe z východnej strany. Vmieste kde sa navrhuje výsadba živého plotu sa rozoberie plot zo severnej a južnej strany. Existujúci plot pri základnej škole a záhradkárskej osade sa ponechá. Celková dĺžka rozobratia plotu v alt. A je 680 m.

Alternatíva B - uvažuje s rozobratím plotu po celom obvode riešeného územia parku vrátane vstupnej brány. Celková dĺžka rozobratia plotu v alt. B je 1545 m.

Odvoz vybúraných hmôt sa odvezie a za poplatok uloží na skládku vzd. 3000 m.

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci

Pri prevádzaní všetkých prác v rámci predmetnej stavby je nutné dodržať predpisy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci.

Pred zahájením zemných prác investor zabezpečí vytýčenie jestvujúcich podzemných sietí, aby nedošlo k ich porušeniu.

V blízkosti jestvujúcich inžinierskych sietí výkopové práce realizovať so zvýšenou opatrnosťou a ručným spôsobom.

Upozorňujeme dodávateľov stavebných a montážnych prác na rešpektovanie Ustanovení Vyhlášky SÚBP a SBÚ č.374/1990 Zb. a zabezpečenie jej aplikácie na podmienky výstavby a dodržať všetky platné bezpečnostné predpisy a nariadenia týkajúce sa ochrany zdravia pri práci. Bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci sú povinní zaistiť dodávateľia stavby preškolením a poučením pracovníkov stavby.

Dodržať technické normy vo vzťahu k zvaracím prácam pre oceľ STN EN 278-1 , hliník STN EN 278-2 a ostatné STN 05 0710 a ďalej normy súvisiace s bezpečnosťou práce pri zvaraní STN 05 0600, 05 0601.

Mimoriadnu pozornosť je potrebné venovať všetkým prácam v blízkosti podzemných i nadzemných vedení, aby sa predišlo ich poškodeniu a ublíženiu na zdraví. Všetky prekážky je potrebné označiť, v noci a za zníženej viditeľnosti osvetliť.

Starostlivosť o životné prostredie

Pri výstavbe sa neuvažuje so zriadením manipulačného pásu. Preto je potrebné pre potreby stavby využívať len pozemok trvalého záberu. Od dodávateľa stavby sa všeobecne vyžaduje, aby minimalizoval negatívne účinky stavebnej činnosti na okolie stavby.

Dôležité upozornenie !

- Žiadame aby bolo zabezpečené u správcov všetkých jestvujúcich podzemných vedení vytýčenie ich skutočného priebehu pod projektovanými pátkami plotu, prípadne sa zaistil dozor počas výkopových prác, aby nedošlo k ich poškodeniu a mohli sa v prípade potreby chrániť inžinierskymi podchodmi (chráničkami), alebo sa mohli preložiť !
- Podzemné vedenia sú v situácii zachytené len informatívne a je potrebné aby bolo zaistené u všetkých správcov podzemných vedení ich presné vytýčenie v areáli parku.

Alternatívne sa uvažuje s oplotením severnej a východnej hranice parku živým plotom.

Ďalšie orientačné náklady (v 2. etape) na vodovod a kanalizáciu (vrátane žumpy) sú:

vodovod 480m´x 4000sk/m´ - 1.920 000 sk

kanalizácia 10m´x 5000sk/m´ -50 000 sk

žumpa 300 000 sk

4.6. Záver

Podnety pre zmenu ÚPN mesta Strážske, regulatívy a parkový poriadok

Navrhované zmeny v parku oproti návrhu riešenia parku v ÚPN mesta.

1. Zo záväzných regulatívov ÚPN mesta vynechať regulatív označený písmenom „H“ (vyhlásenie parku za chránené územie formou chráneného areálu).

V regulatíve „K“: „Za významnú súčasť kultúrno-historického dedičstva považovať historický park s kaštieľom a gaštanovú alej na Mierovej ulici. Zabezpečiť ich ochranu a údržbu“ doplniť: „všeobecne záväzným nariadením mesta“.

Regulatív „L“: „Realizovať komplexnú rekonštrukciu najväčšieho historického parku v okrese Michalovce, nepovoľovať novú výstavbu na území parku, realizovať pravidelnú údržbu gaštanovej aleje na Mierovej ulici“ preformulovať nasledovne: „Realizovať komplexnú obnovu najväčšieho historického parku v okrese Michalovce, vrátane rekonštrukcie reštaurácie a prístavby amfiteátra, realizovať pravidelnú údržbu gaštanovej aleje na Mierovej ulici.“

2. V návrhu UŠ parku sme prehodnotili návrh sociálnych zariadení v samostatnom objekte zdokumentovanom v ÚPN mesta (v UŠ navrhujeme pričleniť soc. zariadenia a šatne formou prístavby k amfiteátru; WC v reštaurácii riešiť ako súčasť objektu).

3. prepojenie parku s rekreačno-športovou plochou pri Laborci neriešiť prostredníctvom chodníka vyúsťujúceho na pole s koridorom VN - 110 kV napätia, ale súbežne s cestou č. III/050222 do Krivoštieň (šírka obojsmerného cyklistického chodníka 3 m, oddelený od cesty III. triedy zvýšeným obrubníkom a bezpečnostným pásom 0,5 m) a skratkou cez park – chodníkom šírky 3 m.

4. zásobovanie reštaurácie a prístup k amfiteátru navrhujeme prostredníctvom prístupovej komunikácie s parkoviskom na východnom okraji parku (podrobnejšie popísané v kap. č. 4.1.2. - časť Prevádzka parku).

Regulatívy

Amfiteáter

- pevné zastrešenie javiska, mobilné zastrešenie hľadiska
- rekonštrukcia a prístavba sociálnych zariadení a šatní k amfiteátru

Reštaurácia

- rekonštrukcia - zvýšenie štandardu, odstránenie plechového oplotenia, obnovenie tanečnej plochy, fontány, doplnenie detských prvkov.

Pre amfiteáter a reštauráciu jednotné exteriérové materiálové (drevo, kameň, tehla, keramika) a farebné riešenie (nenápadné prírodné odtiene).

Odporúčaný spôsob starostlivosti o dreviny

- Najvhodnejším obdobím na orez väčšiny druhov drevín je vegetačný klúd. Javory, pagaštany, orechy a bresty znášajú rez lepšie v čase tesne pred začiatkom vegetácie. Skúsenosti potvrdili, že sú možnosti rezy vykonávať aj počas plnej vegetácie, ale veľmi často sa nedosahuje požadovaný zámer a účel. Rezná plocha musí byť hladká, podľa možnosti čím viac paralelná s osou kmeňa, alebo hrubých konárov koruny, aby zrážková voda stekala a nevsakovala. Čím je šikmejšia, tým väčšia možnosť vytvárať vhodné podmienky pre infekciu drevokaznými hubami.
- Náter rezných plôch sa odporúča realizovať prípravkom značky Pellacol s účinnosťou na sedem rokov. Zabraňuje prieniku drevokazných húb do obnažených pletív a v prípade infekcie v počiatočnom štádiu je eliminuje, či zastaví. Podporuje proces hojenia rán. Tmavohnedá farba prípravku pôsobí po použití estetickjšie ako biela farba latexu.

NÁVRH PARKOVÉHO PORIADKU

Historický mestský park je dôležitou súčasťou štruktúry mestskej zelene a má nezastupiteľnú funkciu z hľadiska tvorby zdravého životného prostredia mesta.

Pre zabezpečenie zdravého a fungujúceho parku je nevyhnutné, aby návštevníci parku dodržiavali zásady a pravidlá správania sa, ktoré nenarušia tieto hodnoty.

Základné údaje o mestskom historickom parku

Rozloha parku: 14,8 ha

Zaradenie: - kaštieľ s hospodárskymi objektami v parku odporúčame navrhnuť na zápis k mestským pamätihodnotiam; park sa môže z hľadiska ochrany pamiatkového fondu v budúcnosti vyhlásiť za národnú kultúrnu pamiatku (Florentská charta, registrovaná ICOMOS-om v roku 1981)

- Miestne biocentrum (podľa projektu Miestneho územného systému ekologickej stability Strážske)

Správa parku: Mesto Strážske, Mestský úrad, oddelenie výstavby a životného prostredia, tel. č. 056-6491 431, 056-6886954

Námestie A. Dubčeka č. 300, 072 22 Strážske

Správca parku: Mestský podnik služieb mesta Strážske, Námestie A. Dubčeka 300, Strážske, tel. č. 056-6894941, 056-6491561

Všeobecné povinnosti užívania parku pre návštevníkov

Návštevníci parkov sú povinní:

- riadiť sa týmto parkovým poriadkom
- dodržiavať platné Všeobecne záväzné nariadenie mesta o zeleni, Všeobecne záväzné nariadenie mesta o odpadoch a Všeobecne záväzné nariadenie o čistote mesta

V priestoroch parku je zakázané:

- **zeleň**

- rúbať dreviny, lámať konáre, umiestňovať plagáty a rôzne vývesky priamo na stromy (výnimočný výrub môže povoliť podľa platných právnych predpisov len orgán ochrany prírody)

- ničiť kvetinové záhony alebo presádzať kvety, či odcudziť

- akokoľvek zasahovať do plôch zelene, vodných a spevnených plôch bez povolenia správcu zakladať oheň (s výnimkou krbu pri reštaurácii len s povolením vlastníka alebo nájomníka reštaurácie), stanovať a táboriť na zelených plochách verejného priestranstva

- **vodné plochy**

- hádzať kamene alebo iné predmety do fontán a vodných plôch

- kúpať sa vo fontánach a vodných plochách alebo ich znečisťovať vnášaním odpadov a saponátov

- voda vo fontánach a jazierkách nie je vhodná na pitie (okrem picích fontánok)

- **zvieratá**

- odchytať, zraňovať a usmrcovať chránené živočíchy nachádzajúce sa v parku, poškodzovať a ničiť ich biotopy

- nechať voľne pobehovať psov a kúpať ich vo fontáne a vodných plochách (pre voľný výbeh psov s náhubkom vyhradiť SZ časť parku – „psia lúka“, pohyb psov po chodníkoch parku len s vodítkom)

- **chodníky a doprava**

- parkovať autami, návesmi, vlečkami i vrakmi automobilov za akýmkoľvek účelom, vchádzať do parku motorovým vozidlom (okrem údržby, záchranej služby, hliadok Mestskej polície a Štátnej polície, pokiaľ vykonávajú hliadkovú činnosť); zásobovanie riešiť z prístupovej komunikácie (na parkovanie áut návštevníkov parku je vymedzené parkovisko pred hlavným vstupom do parku a pri prístupovej komunikácii)
- dovolený je pohyb cyklistov ohľaduplných k pohybu peších po mlátových chodníkoch
- okrajové chodníky v parku sú v zimnom období bez údržby a pohyb na nich je na vlastné riziko (je dovolený pre bežkárov)

- **detské ihrisko**

- vodiť psov a iné domáce zvieratá na detské ihriská, odnášať piesok a znečisťovať ho
- ničiť osadené preliezky, šmýkalky, hojdačky, lanový labyrint, aj lavičky a smetné nádoby
- za bezpečnosť a používanie zariadení detského ihriska deťmi mladšími ako 12 rokov zodpovedajú rodičia alebo osoba staršia ako 18 rokov

- **drobná architektúra**

- premiestňovať alebo poškodzovať existujúce prvky drobnej architektúry
- umiestňovať stánky, pojazdné maringotky, lunaparky a podobné zariadenia, reklamné a propagačné zariadenia bez súhlasu mesta Strážske a správcu zelene

- **odpad a hluk**

- odhadzovať odpad mimo nádob na to určených alebo inak znečisťovať akýmkoľvek odpadom
- rušiť pokoj hlukom
- znečisťovať ovzdušie spaľovaním plastov alebo toxických látok (vo vonkajšom krbe – grile spaľovať len drevný odpad)

Dôležité upozornenia !

- akúkoľvek nepovolenú činnosť vykonávanú iným návštevníkom je možné nahlásiť Mestskej polícii, správe alebo správcovi zelene (tel.: 056-649 1225, 0908 082 828)
- Majitelia alebo užívatelia susedných pozemkov sú povinní udržiavať vzrastlé stromy, kríky či iné rastliny tak, aby tieto neprečnievali do chodníkov a komunikácií a tak ohrozovali bezpečnosť pohybu návštevníkov parku.
- Zabezpečiť uzamykateľnosť parku v noci od 22:00 hod do 6:00 hod (s výnimkou návštevných hodín reštaurácie).

Kontrola a sankcie :

1. Pri stavebných a iných prácach nesmie dôjsť k poškodeniu existujúcej zelene, vrátane koreňovej sústavy, v prípade jej poškodenia je povinnosť zabezpečenia jej náhrady.
2. Nahradiť škodu za spôsobené poškodenie verejnej zelene je povinná osoba, alebo organizácia, ktorá ju spôsobila alebo zavinila.
3. Porušenie ustanovení tohto nariadenia sa rieši v zmysle platných právnych predpisov.
4. Výnos pokút je príjmom mesta a použije sa na tvorbu, údržbu a ochranu zelene.

Kontrolu dodržiavania ustanovení tohto parkového poriadku vykonáva Mesto Strážske prostredníctvom dozorcov parku, Mestskej polície mesta Strážske, Mestského úradu Strážske – referátu životného prostredia a Mestský podnik služieb.

Mestská polícia mesta Strážske je oprávnená ukladať a vyberať pokuty v blokovom konaní, v zmysle zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

Mestská polícia - tel. č. 056-649 1225, 0908 082 828

Tento Parkový poriadok Mesta Strážske bude schválený uznesením mestského zastupiteľstva c./2007 a nadobúda účinnosť dňa.....2007.

Záverečné odporúčania

- Na základe spracovanej štúdie bude možné revitalizovať mestský park v dohodnutých troch etapách, ktoré tvoria prirodzené celky, zohľadňujúc finančné možnosti investora.
- Po úspešnej realizácii bude potrebné pre park zabezpečiť odbornú údržbu a pracovníkov vybaviť potrebnou technikou, pričom by bolo vhodné, aby spolupracovali so samotným realizátorom revitalizácie a zoznámili sa s problematikou následnej údržby.
- Na verejne prístupnom mieste a na web stránke mesta zverejňovať aktualizované informácie o kultúrno-spoločenských akciách v parku, návštevných hodinách a parkovom poriadku.
- V rámci publikačných aktivít mesta spracovať informačnú brožúrku o parku, vrátane údajov o dendrologických hodnotách a kultúrno-spoločenských akciách v parku (vo viacerých jazykových mutáciách).

Park v Strážskom je v súčasnosti pozoruhodný svojou históriou a biologickou hodnotou mnohých solitérov zelene. Revitalizácia parku prispeje k zvýšeniu kultúrno-historickej a spoločenskej úrovne okolia kaštieľa, prestíže mesta, a predovšetkým umožní obyvateľom mesta a návštevníkom parku relaxovať v kultivovanom prostredí.

5. Dokladová časť

Vyhodnotenie pripomienok k návrhu zadania

Odsúhlasenie zadania dňa 26.7.2007

Zápis z prerokovania návrhu UŠ dňa 13.2.2007

Vyhodnotenie pripomienok k návrhu UŠ

Stanoviská

